

Jo Tollebeek, *Fredericq & Zonen. Een antropologie van de moderne geschiedwetenschap*, Amsterdam, Uitgeverij Bert Bakker, 2008, 284 pp., ISBN 978 90 351 3316 7 | *Fredericq & Zonen* is de titel van het nieuwste boek van de Leuvense historicus Jo Tollebeek (°1960). In deze synthese van een lezingenreeks aan de Antwerpse universiteit neemt hij het leven en het werk van de Gentse hoogleraar Paul Fredericq (1850–1920) als uitgangspunt om het proces van verwetenschappelijking en professionalisering van de geschiedschrijving in België en elders in Europa tijdens de late 19de en de vroege 20ste eeuw te reconstrueren.

Gezien de aard en de opzet van deze publicatie komt een ander aspect van Fredericqs intensieve en gediversifieerde maatschappelijke bedrijvigheid, met name zijn (vrijzinnig) flamingantisme, daarbij slechts zijdelings aan bod. Wel memoreert de auteur onder meer dat Fredericq om politieke en ideologische redenen die te maken hadden met de Vlaamse beweging al vroegtijdig gebrouilleerd geraakte met de door hem opgeleide filoloog Willem De Vreese (1869–1938). De Vreese was aanvankelijk een van de vele contactpersonen uit zijn uitgebreide en ook internationaal verakte netwerk. Tollebeek omschrijft Fredericq

terecht als *“een pragmatisch flamingant: wanneer de liberale eenheid door al te radicale eisen van de flaminganten in gevaar kwam, bond hij in”*. (p. 30) Hetzelfde geldt, zeker tot de Eerste Wereldoorlog, overigens voor veruit de meeste flaminganten, zowel van vrijzinnige als van katholieke signatuur.

Als geheel voegt deze voornamelijk historiografische studie over Paul Fredericq heel wat belangwekkende kennis en inzichten toe aan wat al was geweten over de boeiende biografie van deze historicus.

[Nico Van Campenhout]